

Beantwoording Technische Vragen

Aan: Verenigde vergadering
Onderwerp: Beantwoording technische vragen commissie Voldoende Water en Waterkwaliteit
Datum: 6 november 2019

Agendapunt 6.a	Najaarsburap
CDA	1. Bij de taak waterveiligheid wordt het aantal schadepunten uit de jaarlijkse inspectie veel hoger geconstateerd dan gepland of regulier? In hoeverre was dit eerder dit jaar te voorzien? En is dit een incidentele of een structurele overschrijding die leidt tot bijstelling van het budget? -> Commissie Waterveiligheid en Waterketen 2. Kan het college inzichtelijk maken wat de ontwikkelingen PFAS en PAS in algemene zin voor risico's bevatten voor de eigen opgaven van Rijnland? -> Commissie Voldoende Water en Waterkwaliteit 3. Bij Schoon en Gezond Water wordt geconstateerd dat KRW3 op schema ligt. Tegelijk wordt voor KRW2 dat het geld niet wordt uitgegeven in het boekjaar. Wat betekent dan de zin op schema? -> Commissie Voldoende Water en Waterkwaliteit 4. Ten aanzien van waterketen en zuivering geeft u aan de risicomatrix ter vaststelling voor te leggen. Wanneer gaat dat plaatsvinden? -> Commissie Waterveiligheid en Waterketen 5. Meldingen en klachten loopt op vanwege de natte en droge periode. Welke afweging maakt het college tussen doorlooptijd handhaven met extra inzet of doorlooptijd laten oplopen? -> Commissie Voldoende Water en Waterkwaliteit 6. Achterblijvende investeringen. Dank voor de grondige analyse. Is het college met het CDA van mening dat dit veel eerder grondig had gekund. Nu komt er in eens een groot aantal vertragingen. Dan roept direct de vraag op is de organisatie op dit onderdeel wel in control? -> commissie BOD
Beantwoording 2. Op 20 juni 2019 heeft de fractie 50PLUS vragen gesteld over de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State voor projecten van Rijnland. Deze vragen zijn op 22 augustus 2019 beantwoord. In de beantwoording wordt ten aanzien van de gevolgen voor Rijnland beschreven dat geïnventariseerd wordt bij welke projecten nu (opnieuw) naar stikstofdepositie in N2000-gebieden wordt gekeken. Aanvullend op deze memo wordt sinds enkele maanden voor diverse projecten van Rijnland stikstofberekeningen uitgevoerd. Er zijn projecten waar sprake blijkt te zijn van stikstofdepositie in N2000-gebieden. Vervolgstap is nu het uitvoeren van een ecologische	

(voor)toets om te bezien in hoeverre die depositie leidt tot significant negatieve effecten voor beschermde habitats. Tegelijkertijd wordt bezien hoe projecten zo kunnen worden uitgevoerd dat die effecten worden voorkomen. Recent voorbeeld van dat laatste is de verwachte depositie van 0,01 mol/ha/jaar op de Nieuwkoopse Plassen & de Haeck als gevolg van een voorgenomen kadeverbetering (Hogedijk). Uit een eerste verkenning van het adviesbureau blijkt dat met de inzet van nieuw materieel die depositie kan uitkomen op $\leq 0,00$ mol/ha/jr en er van een stikstofprobleem dan geen sprake meer is.

Parallelboulevard Noorwijk is het enige project van Rijnland dat vanwege stikstof is opgeschort. In dit project wordt samen opgetrokken met de gemeente en de gemeente heeft er met een beroep op de stikstofproblematiek voor gekozen om het project 'on hold' te zetten.

Ten aanzien van PFAS bent u onlangs geïnformeerd over de stand van zaken via [een TKN memo \(ID 194 d.d. 17 oktober 2019\)](#) en de recente ontwikkelingen zijn tevens gemeld in de najaarsburap. Het baggerprogramma gaan we geleidelijk hervatten, daar waar gemeenten het tijdelijk handelingskader goedkeuren en waar bagger afzetten op de kant mogelijk is. Knelpunt is nog het vinden van voldoende afzetlocaties. Dit kan zorgen voor hogere kosten en vertraging. In de watergebiedsplannen zijn enkele werkzaamheden vertraagd vanwege onderzoek naar PFAS.

3. De KRW kent drie planperioden die we bij Rijnland KRW1 (2009-2015), KRW2 (2016-2021) en KRW3 (2022-2027) noemen.

Iedere planperiode wordt voorafgegaan door een beleidsvormende fase waarin knelpunten voor alle 40 waterlichamen in beeld worden gebracht en keuzes worden gemaakt in de prioritering en uitvoering van maatregelen. Dat KRW3 op schema ligt, betekent in dit verband dat de voorbereidingen voor de beleidsnota op schema liggen.

Voor de 2e planperiode is het beleid al in 2014 en 2015 vastgesteld en de KRW2 is dus in uitvoering. De opstart- en voorbereidingsperiode van een aantal KRW2-uitvoeringsprojecten is langer geweest dan gepland, waardoor de middelen minder voortvarend worden besteed dan begroot.

(Overigens verloopt een deel van de acht KRW2-projecten wel volgens planning, maar het uitlopen betreft een tweetal van de duurdere projecten, namelijk slibvang Langeraar en KRW Zoetermeer&Zoetermeerseplas).

5. Antwoord op deze vraag volgt mondeling in de commissie.

Agendapunt 6.a	Najaarsburap
VVD	Burap p. 1 Wat is de verklaring voor de vertraging slibvang Langeraaarse plassen Idem werkzaamheden rond Zoetermeer Idem luchtmenginstallatie Nieuwe meer
Beantwoording	
Slibvang Langeraaarse plassen: Hier is uitgebreid onderzoek aan voorafgegaan, en ook een uitgebreid gebiedsproces.	

Op de originele planning, die voorbereiding én uitvoering in de periode 2016-2021 voorzag, zijn als tegenvallers te noemen:

- * in 2016/2017 extra stappen met de VV over de totaalaanpak en het onderdeel nvo;
- * 2017/2018: Onderzoek naar zandwinning voor de aanleg van de slibvang (bleek niet veilig uitvoerbaar)
- * 2018/2019: Voorbereiding en uitwerking alternatief voor zandwinning met daarbij een stevig omgevingsproces

In essentie heeft de verkenning van de zandwinning (onderzuigen) veel tijd gekost.

Werkzaamheden rond Zoetermeer:

- * de voorbereidingsfase gaat langzamer dan gepland.
- * dit heeft onder meer te maken met discontinuïteit in de Rijnlandse personeelsbezetting
- * er is veel overleg nodig met gemeente Zoetermeer, die verantwoordelijkheid draagt voor een deel van de KRW-maatregelen.

Luchtmenginstallatie Nieuwe Meer:

- VV Rijnland heeft als eis gesteld: 50% cofinanciering van lokale/regionale beheerders
- deze cofinanciering kwam pas juni 2019 na vele jaren van overleg los (gem. Amsterdam, provincie)
- gezien de technische en aanbestedingstechnische complexiteit is nu realisatie voor 1 mei 2020 het nieuwe zwemseizoen start, niet meer mogelijk.

Agendapunt 6.a	Programmabegroting 2020
VVD	MJP en begroting P. 16 onder 8 oeververdedigingen en p. 17 onder 2 baggeren overig water: Welk handhavingsinstrumentarium hanteert Rijnland indien activiteiten niet door derden worden uitgevoerd die zij wel zouden moeten uitvoeren en Welk budget is voor handhavingsbeleid gereserveerd. P. 19 wegwerken achterstand baggeren: wat is het plan van aanpak bij het wegwerken van de achterstanden in het baggeren.
Beantwoording	
Wat betreft het baggeren van overige watergangen geldt het volgende. In de legger zijn de gegevens vastgelegd waaraan de oppervlaktewateren moeten voldoen. Via een schouw controleert Rijnland periodiek in overige oppervlaktewateren of de onderhoudsplichtigen aan de vastgelegde onderhoudsverplichtingen voldoen. De huidige jaarlijkse schouw is alleen gericht op het visueel controleren of in overige oppervlaktewateren overmatige plantengroei is verwijderd. Er wordt dus nog geen diepteschouw uitgevoerd. In de baggernota die begin 2019 is vastgesteld, is vastgelegd hoe we uitvoering willen gaan geven aan het op diepte krijgen van de overige oppervlaktewateren. We streven er naar dat ook de overige oppervlaktewateren in onderhoud van derden voor eind 2033 op diepte worden gebracht. Daarvoor is in de baggernota een aanpak voorgesteld waarmee eerst in een afgebakend	

pilotgebied ervaring wordt opgegaan. Dit omdat de organisatorische/ uitvoeringstechnische zaken ook voor Rijnland een grote uitdaging vormen. De leerpunten uit deze pilot nemen we mee in WBP6 waar zal worden bepaald of deze aanpak over het hele gebied wordt uitgerold. Ook de diepteschouw maakt daarvan onderdeel uit waarbij we toe willen werken van de huidige integrale schouw (controle op knelpunten/stagnatie van de aan- en of afvoerfunctie) naar een actieve diepteschouw.

Wat betreft oeververdedigingen voeren we geen actief handhavingsbeleid. Vanuit onze algemene rol als toezichthouder kunnen wij eigenaren aanspreken op hun verantwoordelijkheid en ook daarop handhaven, bijvoorbeeld als achterstallig onderhoud direct gevaar oplevert voor de waterstaatkundige functie.

Er is geen specifiek budget voor deze twee deeltaken.

We zijn het baggerprogramma nu aan het hervatten. Dat kan waar gemeenten het tijdelijk handelingskader goedkeuren en waar bagger afzetten op de kant mogelijk is. We zijn in overleg met gemeenten over het vinden van voldoende afzetlocaties. Zie ook de t.k.n. memo (ID194 d.d. 17 oktober 2019)

Agendapunt 6.b	Programmabegroting 2020
CDA	1. Als voorbeeld in programma Waterveiligheid is sprake van hogere personeelslaten en minder afschrijvingen? Graag toch nog een overzicht van de relatie formatie en inhuur in een overzicht organisatie breed -> commissie BOD 2. Het project Bodemdaling binnenstad Gouda loopt vertraging op van een jaar als gevolg van de PAS. Hoe zorgen we dat deze vertraging niet verder toeneemt? -> Commissie Voldoende Water en Waterkwaliteit 3. Schoon en Gezond Water hoe zorgen we dat de investeringen van 4,4 miljoen aan KRW maatregelen ook echt worden uitgegeven gezien de ervaringen van voorgaande jaren? CDA is geen voorstander van kunstmatig budgetten te hoog houden. Graag toelichting. -> Commissie Voldoende Water en Waterkwaliteit 4. Bij de waterketen wordt gesproken over energieneutraliteit en de inzet in de RES sen. Het CDA heeft het gevoel dat daar nog wel kaders vanuit de VV ontbreken. Klopt dat in het beeld van D+H? -> Commissie Waterveiligheid en Waterketen 5. Bij waterketen wordt gesproken over capaciteitsuitbreiding personeel. Is dat onderdeel van het eerdere VV besluit? -> Commissie Waterveiligheid en Waterketen 6. Ziekteverzuim als indicator 7,7. Hoe heeft zich dat door de jaren

heen ontwikkeld?
-> commissie BOD

7. Hoe ziet het college de component rente ontwikkeling in relatie begroting en budgetten?
-> commissie BOD

Beantwoording-

2. Dit betreft niet Gouda, maar de grondwateraanpak parallelboulevard Noordwijk. Hier heeft de gemeente gekozen voor een jaar uitstel van de start van de uitvoering, onder meer omdat er vragen zijn over PAS. Wij gaan met de gemeente verder in gesprek over de sturing op het project parallelboulevard.

De Parallel Boulevard Noordwijk ligt tussen Natura2000 gebieden. O.a. vanwege onzekerheid t.a.v. het verkrijgen van een natuurbeschermingsvergunning en mogelijke compensatiemaatregelen heeft het bestuur van de gemeente Noordijk (als opdrachtgever naar de markt) besloten de aanbestedingsprocedure stop te zetten. Het projectteam heeft inmiddels opdracht verleend om te onderzoeken of een vergunning nodig en verleenbaar is en zal deze indien nodig aanvragen. Parallel daaraan blijven wij in nauw contact met de Omgevingsdienst en worden de landelijke ontwikkelingen gevolgd. Zodra wij verwachten het werk te mogen uitvoeren zal dit bij het bestuur van Noordwijk worden aangegeven.

3. Een aantal KRW2-projecten is volop in uitvoering. Naast het feit dat de slibvang Langeraar in 2020 wordt aanbesteed, verwachten we in 2020 ook investeringsgeld te besteden aan Bovenlanden/Westeinder, aan de Nieuwe Meer.

Dit is geen 'kunstmatig hoog gehouden' budget, dit betreft ramingen zoals die door lopende projecten zijn afgegeven.

Agendapunt 6.b

Oeververdedigingen

CDA

- 1. Het college onderkent dat er sprake is van een complex dossier maar komt direct met een aanpak en uitgangspunten. Waarom is niet gekozen voor een grondige analyse van het verleden als start?**
- 2. Op welke wijze zijn de overige betrokkenen (grondeigenaren) betrokken geweest bij de totstandkoming van deze uitgangspunten?**
- 3. Denkt het college dat een eenzijdige aanpak en proces kans van slagen heeft als er geen volledig beeld is vanuit de eigenaren?**
- 4. Wat zijn de juridische uitspraken over overgangsrecht bij de invoering van dit soort ingrijpende veranderingen in de rolverdeling grondeigenaar en overheid?**
- 5. Welke overnametrajecten spreekt het college over waardoor kilometers in beheer zijn gekomen bij Rijnland? Is dat in alle delen van het werkgebied gelijkwaardig?**

6. Wat maakt dat Rijnland als vaarwegbeheerder stelling inneemt dat daardoor geen schade aan oevers van particulieren zouden kunnen ontstaan?

7. Hoe wil het college de consultatieronde vormgeven?

8. Is het college bereid om de aanpak op te schorten tot na de eerste consultatieronde?

Beantwoording

1. Eén van de eerste zaken waar we bij het oeververdedigingendossier tegen aan liepen was dat er geen goede registratie was van waar er oeververdedigingen zitten en/of wie er in principe verantwoordelijk is voor het onderhoud van de oeververdedigingen. Voordat we verdere stappen in dit dossier kunnen maken is het noodzakelijk eerst deze basisinformatie goed op orde te hebben. Daarvoor wordt een leggertraject opgestart waarbij op basis van de in de huidige keur en legger oppervlaktewateren vastgestelde uitgangspunten een eerste concept legger wordt opgesteld. Tijdens dit traject wordt alle relevante informatie verzameld en in- en extern besproken.

2. De uitgangspunten die bij het opstellen van de concept legger worden gehanteerd, volgen uit de huidige keur en de legger oppervlaktewateren. Betreffende uitgangspunten worden al sinds jaar en dag gehanteerd. Nieuw is dat de oeververdedigingen in een aparte legger op kaart worden weergegeven. Op deze wijze wordt inzichtelijk waar er wel of geen oeververdedigingen aanwezig zijn en wie in principe verantwoordelijk is voor het onderhoud.

Zoals aangegeven in de beeldnota hebben de rechtsvoorgangers van Rijnland in het verleden op vrij grote schaal oeververdedigingen neergezet. We verwachten hier de nodige discussie. Vandaar dat we dit traject samen met de belanghebbenden zorgvuldig willen doorlopen. De wijze waarop we dat willen doen staat vermeld in de beeldnota onder "ad 2) zorgvuldige overgang"

3. Zie ook het vorige antwoord. Juist door e.e.a. op kaart expliciet (in concept) zichtbaar te maken denken we het juiste gesprek te kunnen voeren.

4. Als er sprake is van overdracht van onderhoudsverplichtingen van Rijnland naar de aangeland, dan heeft Rijnland de verantwoordelijkheid de oeververdedigingen in goede staat over te dragen cq. hiervoor een (financiële) compensatie te geven. De vraag is wel of dat in deze situaties het geval is. Of er sprake is van overgangsrecht is afhankelijk van verschillende factoren en kan pas goed worden bepaald, zodra er een eerste concept legger is.

Waar in ieder geval rekening mee moet worden gehouden is dat door het plaatsen van oeververdedigingen door voorgaande waterschappen (rechtsvoorgangers van Rijnland) verwachtingen kunnen zijn gewekt bij betreffende aangelanden, die nu mogelijk niet uitkomen. Zoals in de beeldnota onder ad 2) verwoord, gaan we daarover met belanghebbende het gesprek aan.

5. Het gaat hierbij om afspraken die in het verleden met de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer en Lisse zijn gemaakt waarbij het onderhoud van oeververdedigingen

(deels) aan het waterschap is overgedragen.

6. Varen kan extra belasting van de oevers tot gevolg hebben waardoor mogelijk (extra) schade ontstaat. Wat we wel zien is dat begroeide oevers (met brede rietkragen) over het algemeen de effecten van varen goed kunnen opvangen.

7. Zie de beeldnota onder ad 2). Vooraleerst in een 'klein' gebied een eerste gesprek met de belanghebbenden voeren over de problematiek. De resultaten/ervaringen hiervan verwerken in de uitgangspunten en de concept legger. Vervolgens met de concept legger een Rijnland brede consultatieronde houden.

8. We pakken dit complexe dossier, conform het coalitieakkoord, stap voor stap op. Na elke stap beoordelen we hoe we verder gaan en/of bijstelling (zowel qua proces als op inhoud) nodig is. Om de consultatieronde te kunnen houden is het essentieel dat we eerst een goed beeld krijgen van de problematiek. Daarvoor willen we, zoals onder punt 1 staat aangegeven, eerst een concept legger opstellen.

Agendapunt 6.b	Oeververdediging
-------------------	------------------

50 PLUS	In de beeldnota oeververdedigingen (Punt 6b Cie. Voldoende water en waterkwaliteit) daar wordt onder punt 4 van de probleemformulering gesteld, dat Rijnland als vaarwegbeheerder wordt aangesproken op schade door het varen. Weliswaar wordt daarover verderop opgemerkt, dat Rijnland hier niet in meegaat. Daarin wordt evenwel niet in meegenomen, dat Rijnland formeel nergens vaarwegbeheerder is.
---------	---

Vraag: Wat is hier de reden van?

Beantwoording

Zoals op bladzijde 5 onder ad 4) staat verwoord zijn conform de keur en de legger oppervlaktewateren de aangelanden verantwoordelijk voor het herstel van schade aan oevers. Dit betekent dat herstel van schade als gevolg van varen, wind of vee in principe door de aangelande eigenaar dient te worden hersteld.

Vwb. het vaarwegbeheer. De provincies hebben het vaarwegbeheer van de doorgaande recreatieve vaarroutes in medebewind opgedragen aan de waterschappen (in Rijnland gaat het over ca. 50 kilometer aan vaarwegen). Dit betekent dat de provincie de formele vaarwegbeheerder is, maar dat Rijnland het dagelijkse vaarwegbeheer uitvoert in opdracht van de provincies.

Agendapunt 6.03	Piekberging Haarlemmermeer
--------------------	----------------------------

A&B	Bij agendapunt 6.03 over de piekberging Haarlemmermeer wordt gesproken over een risicoreservering binnen dit project. Kunt u ons vertellen hoe hoog deze is?
-----	---

Beantwoording

De risicoreservering binnen het project bedraagt 4,5 miljoen euro, dit komt neer op circa

16% van de totale kredietaanvraag. Dit is passend voor deze fase binnen het project.

**Agendapunt
6.a**

Piekberging

VVD

Piekberging Haarlemmermeer: Gevraagd wordt om uitvoeringskrediet 27,7 mln. Sprake is van 5,3 mln. Europese subsidie. Komt die subsidie ten gunste van het aandeel van Rijnland in dit project? Wat als subsidie niet wordt toegekend?

Sprake is van extra kosten ad 3 mln. vanwege onder meer kosten ecologische zone. Hoeveel bedragen die kosten?

Wat betekent 'geen gesloten grondbalans mogelijk'?

Beantwoording

Ja de subsidie komt ten gunste van het aandeel van Rijnland. Rijnland is de enige financier van dit project. Als de subsidie niet wordt toegekend, heeft dit geen andere gevolgen dan dat we deze extra inkomsten mis lopen. Deze subsidie wordt achteraf toegekend. Daarom vragen we nu krediet aan voor het totale bedrag.

De kosten van de ecologische zone bedragen € 0,7 mln (inclusief BTW)

Geen gesloten grondbalans betekent dat we bij de uitvoering van werkzaamheden ook grond van buiten het projectgebied moeten aanvoeren. Binnen de Piekberging hebben we eerder het uitgangspunt genomen om alle grond die we gaan vergraven voor de realisatie van de piekberging te hergebruiken binnen het project. Een voorbeeld hiervan is dat de grond uit de te graven watergangen binnen de piekberging gebruikt wordt voor de realisatie van de ringdijk om de piekberging heen. Als dit mogelijk is, en er hoeft geen grond te worden aan- en afgevoerd voor de realisatie van het project, spreken we van een gesloten grondbalans. De kwaliteit van de grond is erg belangrijk om te bepalen of hergebruik mogelijk is. De laatste grondonderzoeken hebben uitgewezen dat een deel van de grond niet geschikt is voor hergebruik binnen het project. Dit betekent dat er grond zal moeten worden aan- en afgevoerd voor de realisatie van de Piekberging.